

Η ΤΡΙΤΗ ΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΟΥ BNT162b2 (PFIZER/BIONTECH) ΣΕ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ SARS-CoV-2: ΜΙΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Η τρίτη δόση του εμβολίου φαίνεται ότι προσφέρει ισχυρή ανοσολογική απάντηση έναντι του SARS-CoV-2, μειώνοντας δραματικά τα επεισόδια σοβαρής νόσου και νοσηλείας. Τα αποτελέσματα πρόσφατης μελέτης της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ σχετικά με την αποτελεσματικότητα της τρίτης δόσης του εμβολίου BNT162b2 (Pfizer/BioNTech) σε επαγγελματίες υγείας, ανακοινώθηκαν από τους Καθηγητές του ΕΚΠΑ **Ευάγγελο Τέρπο** (Ιατρική Σχολή), **Ιωάννη Τρουγκάκο** (Τμήμα Βιολογίας), **Βαγγέλη Καραλή** (Τμήμα Φαρμακευτικής) και **Θάνο Δημόπουλο** (Πρύτανη ΕΚΠΑ). Στη μελέτη αυτή μετείχαν οι πρώτοι 71 υγειονομικοί, που έλαβαν την τρίτη δόση του εμβολίου στο ΓΝΑ Αλεξάνδρα, εννέα μήνες μετά τον πλήρη εμβολιασμό τους με τις δύο δόσεις του εμβολίου των Pfizer/BioNTech.

Όλοι οι συμμετέχοντες στη μελέτη (30 άνδρες και 41 γυναίκες, διάμεσης ηλικίας 48 έτη), ελέγχθηκαν για την παρουσία εξουδετερωτικών αντισωμάτων και αντισωμάτων έναντι του τμήματος RBD της πρωτεΐνης ακίδας του ιού (anti-SRBD), πριν την πρώτη δόση του εμβολίου, πριν τη δεύτερη δόση, 2 εβδομάδες, 1 μήνα, 3 μήνες, 6 μήνες, 9 μήνες μετά τη δεύτερη δόση και ένα μήνα μετά την τρίτη δόση. Η τρίτη δόση έγινε 9 μήνες μετά τη δεύτερη δόση του ίδιου εμβολίου, δηλ. μόλις έγινε διαθέσιμη για τους υγειονομικούς στη χώρα μας.

Ο μέσος τίτλος των εξουδετερωτικών αντισωμάτων ένα μήνα μετά την τρίτη δόση ήταν 97,8%, υψηλότερος από κάθε άλλη μέτρηση σε άλλο χρονικό σημείο ($p < 0,001$), ενώ το επίπεδο των αντισωμάτων anti-SRBD έφτασε στο ανώτερο όριο των 2500 μονάδων/mL για 70 από τους 71 συμμετέχοντες (πολύ υψηλός τίτλος αντισωμάτων, για τη συγκεκριμένη μέθοδο, έχει καθοριστεί η τιμή των 132 μονάδων/mL από το FDA των ΗΠΑ).

Μετά την τρίτη δόση, η μέση αύξηση των εξουδετερωτικών αντισωμάτων και των anti-SRBDs αντισωμάτων ήταν 166,4% και 594,4% αντίστοιχα, σε σχέση με τον τίτλο αντισωμάτων που είχαν οι συμμετέχοντες εννιά μήνες μετά τη δεύτερη δόση. Ο τίτλος των εξουδετερωτικών αντισωμάτων ήταν εντυπωσιακά υψηλότερος και σε σχέση με τον τίτλο δύο εβδομάδες από τη δεύτερη δόση, που ήταν ο μέχρι πρότινος υψηλότερος της μελέτης (93%). Αντίστοιχα ο τίτλος των anti-SRBD, ένα μήνα μετά την τρίτη δόση, ήταν 146% υψηλότερος από αυτόν που ήταν δύο εβδομάδες μετά τη δεύτερη δόση. Τα αποτελέσματα αυτά δεν φάνηκε να επηρεάζονται από το φύλο ή την ηλικία.

Συμπερασματικά, η τρίτη δόση του εμβολίου επάγει πολύ υψηλό τίτλο τόσο εξουδετερωτικών αντισωμάτων όσο και anti-SRBD, και αυτό εξηγεί τη μειωμένη επίπτωση της νόσου COVID-19 σε όσους έχουν λάβει την τρίτη δόση του εμβολίου.